

2012 metai projektas „Galiu būti globėju“

Valstybės vaiko teisių ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansuota programa „Galiu būti globėju“ (36 700 Lt) vykdoma penktus metus. Programa skirta globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškai, rengimui, atrankai, konsultavimui ir pagalbos jiems paslaugų teikimui. Po pirminės atrankos, kurią vykdo rajono Vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistai, įvadinių mokymų GIMK programos kursas būsimiesiems globėjams ir įtėviams trunka apie tris, išimtiniais atvejais (pavyzdžiui, trūksta informacijos išvadai parengti, rengiami papildomi susitikimai su šeima) apie keturis mėnesius. Bendra mokymų trukmė – 10 susitikimų. Per šį laikotarpį asmenys, ketinantys įvaikinti ar globoti, turi išklaudyti 10 paskaitų įvairiomis temomis (vienas susitikimas per savaitę, kurio trukmė apie tris valandas), taip pat organizuojamos individualios konsultacijos ir apsilankymai būsimų globėjų (rūpintojų) ir įtėvių namuose. Mokymų dalyviai atlieka namų darbus, kuriuos vėliau aptaria ir analizuoja kartu su grupės vadovais individualių ar grupinių užsiėmimų metu.

Įvadinių mokymų temos:

1. Įvadas į Globėjų ir įtėvių rengimo programą GIMK;
2. Darbas komandoje užtikrinant stabilumą vaiko gyvenime;
3. Atviras kalbėjimas su įvaikintu ar globojamu vaiku;
4. Raidos poreikių tenkinimas. Ryšiai;
5. Raidos poreikių tenkinimas;
6. Savosios vertės pajautimas. Šeimos ryšių stiprinimas;
7. Auklėjimas;
8. Pastovių ryšių stiprinimas;
9. Pasiruošimas pokyčiams (Permainų planavimas);
10. Sąmoningo sprendimo priėmimas.

Mokymų programa išskiria tokias globėjų ir įtėvių gebėjimų kategorijas:

1. Saugios aplinkos užtikrinimas ir fizinių poreikių tenkinimas;
2. Vaikų poreikių tenkinimas bei raidos sunkumų kompensavimas;
3. Vaiko ryšių su jo biologine šeima užtikrinimas;
4. Pagalba vaikui, užmezgant saugius ir patvarius ryšius;
5. Bendradarbiavimas sprendžiant vaiko ir šeimos problemas.

GIMK programa nesiekia ieškoti šeimų silpnybių ar neigiamų bruožų. Atvirkščiai – padeda pamatyti, kokiomis savybėmis šeima gali didžiuotis ir kokia jos stiprioji pusė. Vaikai, kurie prarado biologinius tėvus, turi labai menką savosios vertės pajautimą. Jie nepasitiki savimi, jaučiasi atstumti ir nereikalingi. Todėl džiugu, kai atsiranda šeima, kuri gali ir turi atitinkamų gebėjimų tais vaikais pasirūpinti.

Mokymų metu šeimos skatinamos dažnai prisiminti vaikystę, patyrimą vienoje ar kitoje gyvenimo situacijoje. Tik tokiu būdu galima geriau suprasti save ir kitą. Mokyti iš savo patirties visada įdomu ir naudinga.

Reikia daug laiko ir energijos, kad galiausiai būtų priimtas galutinis teisingiausias sprendimas. Sąmoningas ir apgalvotas sprendimas apsaugotų vaikus nuo naujo išsiskyrimo su šeima, o globėjus ir įtėvius – nuo nesėkmių ir blogų patirčių.

GIMK programa susideda iš dviejų dalių: įvadinių ir tęstinių mokymų. Įvadinių mokymų metu rengiami būsimieji įtėviai ir globėjai, o tęstiniai mokymai skirti jau įvaikinusioms ar globojančioms šeimoms.

Tęstinė globėjų ir tėvių mokymo bei konsultavimo (GIMK) programa skirta globojančių ar įvaikinusių vaikus šeimų mokymui bei palaikymui. Rūpintis vaikais, kurių raidos poreikiai nebuvo tinkamai tenkinami, nėra lengva. Globėjai ir tėviai neretai teigia, kad pagalba ypač reikalinga tada, kai šeimoje atsiranda vaikas. Tuomet globėjams ir tėviams svarbi ne tik nauja informacija, kaip auklėti, padėti įveikti sunkumus, kurie atsirado dėl ankščiau pateiktos traumos ar nepriežiūros, bet ir palaikymas. Dažnai šeimos, auginančios globojamus ar įvaikintus vaikus, pačios siekia dalytis patirtimi ir bendrauja tarpusavyje.

Tęstinę globėjų ir tėvių mokymo bei konsultavimo programą sudaro dešimt dalių. Visos mokymo programos trukmė – 84 valandos. Pagal šeimos poreikį sprendžiama, kaip organizuoti mokymus ir kokiais temais jų metu nagrinėti.

Nagrinėjamos tęstinės globėjų ir tėvių mokymo bei konsultavimo programos temos

I dalis. RIZIKOS GRUPIŲ VAIKŲ VYSTYMOSI POREIKIŲ TENKINIMO PAGRINDAI

Savivertės suvokimas ir vertinimas (pirmas užsiėmimas).

Savivertės formavimas ir elgesio reikšmės suvokimas (antras užsiėmimas).

Bendravimas su vaikais ir paaugliais (trečias užsiėmimas, I dalis).

Bendravimas su vaikais ir paaugliais (ketvirtas užsiėmimas, II dalis).

II dalis. DRAUSMĖS REIKŠMĖ VAIKĄ GLOBOJANT, AUKLĖJANT IR TENKINANT JO VYSTYMOSI POREIKIUS

Pozityvaus elgesio skatinimas (pirmas užsiėmimas).

Atsakomybės jausmo skatinimas ir reagavimas į nepriimtina elgesį (antras užsiėmimas).

Reagavimas į sunkumus (trečias užsiėmimas).

III dalis. LYTINIO UGDYMO KLAUSIMAI

IV dalis. PAGALBA VAIKAMS, ESANT SEKSUALINĖS PRIEVARTOS POŽYMIAMS IR SIMPTOMAMS

Seksualinės prievartos suvokimas (pirmas užsiėmimas).

Reagavimas į seksualinę prievartą (antras užsiėmimas).

V dalis. VAIKO IR JO ŠEIMOS RYŠIŲ PALAIKYMAS

Pagarba ir parama vaiko bei jo biologinės šeimos ryšiams (pirmas užsiėmimas).

Parama vaikų ir jų biologinių šeimų ryšio palaikymui (antras užsiėmimas).

Tapimas partneriais, auklėjant vaikus (trečias užsiėmimas).

VI dalis. DIRBK KAIP PROFESIONALIOS KOMANDOS NARYS

Komandinio darbo įgūdžių stiprinimas (pirmas užsiėmimas).

Jūsų kompetencijos vystymas (antras užsiėmimas).

Konfliktas kaip galimybė (trečias užsiėmimas).

VII dalis. VAIKŲ ASMENINĖS IR KULTŪRINĖS TAPATYBĖS SKATINIMAS

Gebėjimas efektyviai bendrauti su kitų kultūrų žmonėmis (pirmas užsiėmimas).

Pagalba vaikams, kuriant Gyvenimo knygas (antras užsiėmimas).

VIII dalis. ILGALAIKIŲ RYŠIŲ SKATINIMAS

Pastovumo užtikrinimo, planuojant globą, pristatymas (pirmas užsiėmimas).

Pastovumą užtikrinančių sprendimų supratimas (antras užsiėmimas).

Parama vaikams, juos grąžinant ar perkeltant į tėvių šeimą (trečias užsiėmimas).

Įvaikinimas šeimose, kurios prieš įvaikinant globojo (ketvirtas užsiėmimas).

IX dalis. GEBĖJIMAS TAIKYTI GLOBĖJŲ PATIRTĮ

Pokyčių įveikimas Jūsų šeimoje.

Projekto įgyvendinimo metu ne tik rengiamos ir įvertinamos būsimos tėvių ir globėjų šeimos, taip pat teikiama kvalifikuota pagalba jau įvaikinusioms ir globojančioms šeimoms socialiniais, psichologiniais, teisiniais klausimais. Kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį vyksta vaikų globojančių globėjų (rūpintojų) savitarpio pagalbos grupės susitikimai ir kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį vyksta tėvių savitarpio pagalbos grupės susitikimai.